



Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserte) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Štev. 1.

V Ptuj v nedeljo dne 11. januarja 1903.

IV. letnik.

„Slava Ti, ki si nas kmete ljubil!“

„Od vsega, kar počenjam, hočem tudi videti takoj uspeh! Ko sem odprl veliki vrt, in ko sem postavil drevored okoli mesta, tedaj nisem vzel za to malih drevesc, katere bi se še le počasi razvile, temveč vzel sem zato veliko drevje, da bi njih hlad užival ne le bodoči rod, temveč tudi z menoj živeči ljudje!“

Tako je odgovoril veliki cesar Jožef II., morda najslavnejši vladar naše presvitle cesarske hiše, ko se mu je predstavljalo, da prehitro vpeljava nove naredbe.

Morda so omenjene vrstice tako rekoč znak njegovega prekratkega delovanja, njegovega prekratkega življenja!

Da pa je Jožef II., kateremu je življenje odreklo — kakor pač marsikateremu vladarju, vso srečo v srcu hrepenel, da bi videl sad svojega neumornega dela že med tedaj živečim ljudstvom, da je hrepenel po tem, da bi se veselil sam svojega blagoslovljenega delovanja, temu se nam ni čuditi. A s tem pa, da je marsikatero svojo naredbo, o kateri je bil iz dna srca prepričan, da je najboljša za ljudstvo vendar sam preprečil, ovidevši, da še ljudstva niso godna za njegove nazore, s tem je povzročil da ga tudi mora njegov največji sovražnik občudovati!

„Tukaj leži knez, kateri je želel vse najboljše svojim podložnim, kateremu pa se je malone vse preprečilo“, — ta napis si je izvolil na svojo rakev (trugo), te kratke besede, katere segajo pač vsakemu v srce, ker so žalibog bile preresnične.

A nekaj družega nam je pokazala zgodovina!

Vse naredbe, katere je ta blagi vladar v prid

ljudstva vpeljal, katere je prisiljen moral preklicati, vse naredbe, katere so se po njegovi smrti od naslednikov uničile, vse te naredbe so danes obveljale! Bodisi počasi ali pa s silo so prodrle v novejših časih zopet na dan, in današnja država se vklanja v malone vseh idejah, vseh mislih velikanu naše cesarske hiše, neumrljivemu cesarju Jožefu II.

Najsvetlejši zadoščenje se je dalo temu velikemu casarju ravno od iste strani, katera je v svoji mržnji, v svoji nehvaležnosti in v svoji spremenljivosti zagrenila njegove zadnje dni, to je od avstrijskega ljudstva.

Vedno in vedno so stopale slabosti in pregreški tega velikega moža bolj v ozadje in rastel je njegov upliv dolgo po njegovi prerani smrti! Ko je ljudstvu živelo po njegovem prenehanju še v težjih časih, kakor poprej, ko se mu je še slabše godilo, tedaj se je spominjalo svojega blagega prijatelja, svojega velikega cesarja!

In tedaj pa, ko so začele pokati pretežke spona tedaj ko se je ljudstvo v burnem letu 1848. začelo braniti pretežke jarma samo, tedaj je zopet sprevidelo, da je cesar Jožef II. za nje hotel vse najboljše, in ko so prvi žarki prostosti ogreli v omenjenem letu naše dunajsko mesto, tedaj se je okinčil njegov kip s cvetljicami, okinčil se je z zastavo prostosti!

V spominu ljudstva je cesar Jožef II. za vse čase ostal kot nespremenljiv dobronik, on ni nikdar nehal uplivati na avstrijsko ljudstvo, čeprav se je morda tu in tam par let pozabilo na njega, duh njegov je bil še vedno med ljudstvom, duh velesrč-

nega boritelja za nove tire, za novi, boljši cilj!

„Slava mu, ker je nas kmete ljubil!“ To geslo smo natisnili tudi pod našo podobico v začetku našega lista.

Radi tega smo v gornjih vrsticah hoteli dokazati, da je ljudstvo bilo vedno na strani tega velikega vladarja, dokaz, da so ga vedno kmetje ljubili, je toraj nepotreben, saj so bili ravno ti najbolj tep-tani od celega ljudstva, saj je zares ta presvitli vladar ljubil izmed vseh svojih podložnikov kmeta najbolj!

Pač v vsaki gorski koči je znan resničen zgodovinski dogodek, da je iztopil nekoč ta veliki knez iz svoje kočije, kako je prijel za plug in pomagal vrezati kmetu par brazd. Že to dejstvo je pokazalo njegovo ljubezen do kmeta, a bilo pa je samo podoba one prave ljubezni za kmeta, katera je napolnjevala blago srce tega kneza.

Sužniki so bili kmetje, do njegovega časa, tep-tani še hujše, kakor živina, cesar Jožef II. pa je stopil pred tedajne mogočnejše v sveti svoji jezi in je rekel prvič tiste besede velikega pomena: „Gospodje, tudi kmet je človek!“

In kdo so pa vendar bili ti gospodje? Grajščaki, mogočnejši, so bili, bili pa so to tudi sedajni največji sovražniki kmeta — **klerikalci**. „Slava Ti, ki si nas kmete ljubil, slava Ti, kateri si nas prvi začel br-niti hudega peklenskega zmaja, klerikalizma, slava Ti cesar Jožef II!“

Ali morda ni res? Ali niso bili največji sovražniki cesarja Jožefa II. klerikalci tedajni duhovniki in cerk-veni velikaši?

Ljudstvo, kmeta so tlačili, izsrkali mu, kakor pijavke zadnjo kapljo krvi, za te izguljene miljo-ne pa so tako živeli po svojih samostanih (klostirih), da je bil cesar Jožef II. primoran jih izgnati iz nji-hovih bivališč, da je bil primoran te bivališča —

Skušnjava.

Dolgo let je že preteklo, od onega časa, ko smo imeli v nasi vasi misijon. Bil sem tedaj sicer prav mlad deček, a vendar še se prav dobro spominjam na nekatere pridige. Pa tudi niso bile karsibodi! Pater Krišpinus bičal je s svojim močnim glasom in z debelimi rokami naše pregrehe, da se je kar cela cerkev tresla, slikal je nam peklenški ogenj tako živo, da nam je vkljub hudemu mrazu vroče postajalo, ter nam po-pisal hudiča, veste pravega vraga z rogovi, dolgim repom in s parklji, tako natanko, da so se naše jezične tercijalke začele od straha glasno jokati. Drugi misijonar, stari pater Felicijan, je pridigoval ravno nasprotno. On ni gromel in razbijal na prižnici in tudi ni strašil s peklenščaki, ampak z milim glasom nas je očetovsko opominjal, naj krenemo na pravo pot in nam dajal dobre svete, kako naj živimo, da ne bomo pogubljeni. Posebno je zabičeval, da se moramo skrbno izogibati vsake, tudi najmanjše skušnjave. Da bi dokazal, kako lahko človek greši, pripovedoval nam je sledečo pripovedko:

V starih časih, ko še ni bilo toliko hudobije na svetu, kakor dandanes, v onih srečnih časih, ko je vsemogočni stvar-nik krepostnim ljudem še plačeval njihove lepe čednosti s čud-nir močmi, živel je v jutrovej deželi nek človek, ki ni na-

zapreti! To je zgodovinska resnica, katere ne more nihče potreti, zgodovinska žalostna resnica, zapisana za veke!

In ravno te pijavke kmečkega stana so bile, ka-tere so prisilile tega blagega moža, da je moral sam preklicati marsikatero svojih prevažnih naredb, te pijavke so ugonobile po njegovi smrti njegove pre-krasne misli in ideje!

A ni se jim posrečilo jih popolnoma ugonobiti, ne! Videli smo iz gornjih vrst, da so v dušah ljud-stva, v dušah kmetov pognale kali, in dandanes vi-dimo, da poganjajo te kali prostosti, te kali slobodne misli, prelepe, prekrasne bilke, iz katerih se bode prej ali slej razvilo bogato klasje!

Slava Ti, cesar, ki si nas kmete ljubil, slava Ti cesar Jožef II. ki si že pred več kakor 100 leti spo-znal največjega sovražnika kmetov — klerikalizem. Tvoje kosti že morda davno trohnijo, a duh Tvoj pa veje med nami, duh prostosti, kateri je želel samo blagor ljudstvu in kmetu, prekrasen duh — neu-mrljivi duh!

Našim naročnikom.

Drevo, katero vsadiš, dragi kmet, ne more vzrasti na enkrat toliko, da bi bilo večje, kakor drevje, ka-tero že raste več let. Naš list smo kolikor mogoče povekšali, toda na enkrat se vse ne da, ker nočemo in ne smemo delati dolgov! Naročnino smo morali povikšati za 40 krajcarjev na leto in prepričani smo, da bomo za to malo svoto gotovo ustregli željam naših bralcev še v večji meri, kakor do sedaj. Jako nas je veselilo, da so nam poslali malone vsi naši stari naročniki tudi svoje pristojbine, da, celo neka-teri še več, kakor jim je bilo treba. To je pač dokaz, da so zares prepričani, da se jim ne zdi 1 goldi-nar, katerega plača naročnik za naš list, preveč. Vse tiste cenjene naročnike, kateri nam še dolgujejo naročnino, prosimo, naj nam jo pošljejo še v teku meseca januarja. Ako bomo imeli denar v rokah,

pravil v celem svojem življenju še nobenega greha. Vse ga je zato častilo kot svetnika, in neskončno usmiljeni Bog mu je dal za njegove zasluge zmožnost, da je duhove videl in nji-hova dela razumel. Nekega velikega praznika je med službo božjo klečal pred oltarjem in iskreno molil. Dolgo je molil svojega milostljivega Boga, potem pa je jenjal. Na strani ol-tarja je namreč zagledal hudiča. Stal je na stolu in držal v jedni roki svinčnik, v drugi pa kos pergamenta, to je kos zelo močnega papirja iz oslovske kože. S svojimi ognjenimi očmi je pazljivo gledal na množico ljudi, ki je bila v cerkvi. Kadar je kdo izpregovoril kako besedico, ali se smejal, ali zijal okrog, ali imel posvetne in morda — Bog nas varuj, — še celo pre-grešne misli, ga je takoj zapisal. Hitro je bil papir na obeh straneh poln. Toda vrag si je znal pomagati: vtaknil je per-gament med zobe in ga nategoval. Nekaj časa je nategovanje še slo, a potem je postalo zmiraj težavnejše, in satan se je od hudega dela začel potiti, da je kar teklo od njega. Na ve-liko njegovo nesrečo začeli so fantje in dekleta pokasljavati in se od strani gledati. Da bi dobil za te nove grešnike zado-sti prostora, nategnil je pergament s vso močjo. Pa gromska potica, papir se naenkrat pretrga in hudobec udari s svojo glavo po zidu, da je močno zabučalo in da je svoj dolgi go-reči jezik kar pol klaftre daleč iz gobca pomolel. Našemu po-božnemu možu se je vragova nesreča neizrečeno dopadla. Po-

potem šele seveda nam je mogoče, naš list v taki obliki izdajati, kakor to želimo. Gotovo pa nam bode vsaki priznal, da se ne moremo nikakor spuščati v dolgove, kakor se to godi pri klerikalnih časopisih, kateri imajo dovolj „botrov“ v dolgis črnih suknjah, ki jim, ako že vse poka, nazadnje vendar poplačajo dolgove. Vsaki naročnik lahko pride k nam in se lahko pri nas na lastne oči prepriča, da število naših vrlih naročnikov vsaki dan raste! Na bedarije, katere piše „Fihpos“ in njegov oče, se od sihmal ne bomo niti ne ozirali več, temveč izdajali bomo naš list po našem dosedanjem geslu: „Med špodnještajerskega kmeta mora priti luč, njegove klerikalne verige se morajo raztrgati, odstraniti se mora sovraštvo med dvema narodoma, katera morata živeti po božji naključbi skupaj! Slovenec in Nemec sta odvisna eden od drugega, ker eden drugega živi! Še bolj, kakor do sedaj, bomo gledali klerikalnim komijem na prste, še bolj, kakor do sedaj, preganjali klerikalne konzume, ker vemo, da so samo kmetu v pogubo. Zadnji čas nas je o tem dovolj prepričal, saj vidimo, da poka skoraj v vsakem klerikalnem konzumu. Vsaki teden zabrede ta ali oni v konkurz. Plačujejo pa samo kmetje! Ako pa vas kmetje, hočemo teh plačil rešiti, ako hočemo zabraniti, da vas ne bode ta druhal goljufala, je to gotovo v vaš, a ne v naš prid, ker vas zagotovimo, da mi od našega podjetja nismo imeli nikdar niti krajcarja dobička, pač pa vi!

Zagotovimo pa vas tudi, da nas ne bodejo nikdar ne kancelni, ne spovednice, ne misijoni — tudi ne tisti hudiči, h katerim nas pošiljajo nekateri gospodje kaplani, ugonobili ker čisti naš namen, dobro našo voljo je spoznalo že dovolj naše ljudstvo, spoznali so jo dovolj naši kmetje, katerim je pošten, priden in delaven trgovec gotovo stokrat ljubši, kakor pa komij v dolgi črni suknji, kakor pa konzum, katerega nadzoruje navadno „gospodična“ z farovža, konzum, kateri danes ali jutri zabrede v tako velikansko

zabil je, da je na svetem kraju in nasmejal se je. Hudi duh je to zapazil in ga ročno zapisal, in tako je imel prvi greh na svoji vesti.

Pri tej pridigi sem se tudi jaz nasmejal. Če me je vrag zapisal, še ne vem in se ga zaradi tega ne bojim preveč, ker mi je dobro znano, da bode moral peklenščak moj mali greh izbrisati, da dobi dovolj prostora, kamor bode zaznamoval laži, obrekovanja, hujskanje in gnusobe premnogih sovražnikov »Štajerca«.

Naš župan.

Brrrr! Kar strese me, če se spomnim, kako pasje življenje živimo v Zagorju: brat je jezen na brata, sosed ne pogleda soseda, žene se hudujejo nad zakonci, otroke ščuvajo (šuntajo) nad lastne starše, nekdanje splošno spoštovane može psujejo za brezverne liberalce in nemčurje, a druge zopet imenujejo farovške podrepnike; Okrajni sodnik, ki je nekdanje hvalil Zagorčane kot najbolj mirne in najpoštenjše ljudi na svetu, jezi se zdaj skoraj vsaki teden zaradi zagorskih prepirljivcev, in sosed našega kraja se neizrečeno čudijo, kako je mogel postati iz naše tihe soseske pravcati pekel.

blato, da ga drugi ne more nihče rešiti, kakor — kmečki žep!

Našim dopisnikom se prav iz srca zahvalujemo za njih sodelovanje in jih prosimo, naj nam pomagajo še naprej! Dolžnost vsakega napredno mislečega človeka je, da pomaga svojemu sobratu, naj si bode Nemec ali Slovenec! Naprednjaki, držimo skupaj in sovraštvo med narodoma bode poginilo z njegovim povzročiteljem, s klerikalizmom vred!

Uredništvo in upravnštvo „Štajerca“.

Našim kmetom.

„Kmečki stan, srečen stan“! Ali morda ni res? Kmet, kateri je opravil svojo težko delo, kateri je poplačal svoje dandanes malone zares prevelika plačila, je — srečen!

Toda ne smete me krivo razumeti, tudi jaz vem, da je ravno ta stan najbolj težaven stan; a dragi kmetje, vedite, da so marsikateri drugi stanovi še težji! Stari Rimljan je izustil pomenljive besede: „Srečen, kdor je med kmeti!“ Ali morda ni res? Dragi gospodar, ti si sam svoj gospod v tvoji hiši, nihče te ne more in te tudi ne sme strahovati. Draga gospodinja, ti si kakor mala kneginja na tvojem domu! Delati pa mora človek povsod, ker je zato ustvarjen.

Seveda, kmečki stan ni srečen stan, ako se sliši že zarano v jutro, ko je prvokrat petelin zapel, preklinjanje gospodarjevo, ker je hlapec malo zadremal. Dragi mi gospodar, v tem slučaju ne pomaga kletvica nič! Idi, pa zbudi hlapca, a pri tem pa molči! Pazi drugo jutro, ako ti bode zopet zaspal. Zbudi ga drugo jutro zopet in mu pri tem mirno reči, da mora sam vstajati, ker dobi zato plačilo. Pazi še tretje jutro; ako zopet ni vstal, potem mu pa povej, da hočeš imeti takega hlapca, kateri v jutro vstaja, in ker on, kakor se vidi, tega ne more storiti, naj si poišče takega gospodarja, kateri ga bode pustil spati do poldneva. Ako hlapec potem še četrto jutro

Da, da, pred par leti je bilo pri nas popolnoma drugače. Živelimo v bratovski ljubezni ter pomagali eden drugemu. Ako pa je nastal kje majhen razpor, poravnali smo ga z lepim. Zato nas je bil zelo vesel belolasi, dobri župnik, ki uživa sedaj že večno plačilo pred božjim prestolom.

Poprej so se pri nas vršile vse volitve brez hrupa in sovraštva, kajti bila je v naši občini že od nekdaj navada, da smo volili le najpametnejše in najdelavnejše može.

Prebiralimo različne liste in si jih sposojevali med seboj. In ko si ti, korenjaški »Štajerc« zagledal luč sveta, smo tudi po tebi pridno segali.

Čeravno smo mnogo čitali, vendar nismo nikoli slišali od svojega dušnega pastirja, tudi naš učitelj ni nikdar rekel: »Pustite ta časopis, on je nemčurski!« Še celo zelo dopadlo je vrlima gospodoma naše veselje do knjig in časopisov, češ: z mnogim branjem si ljudstvo bistri razum in blaži srce.

Žalibog je prišla za toplim solncem, ki nas je gredo z žarki krščanske ljubezni, huda mrzla burja.

Bridka smrt nam je vzela priljubljenega župnika, očeta sirot in tolažnika žalostnih.

Ko smo odnesli njegove zemeljske ostanke iz farovža, prišlo mi je nehote na misel, da nesemo ljubezen, katero nam

noče vstati, pa naj gre svojo pot. Kaj ne, tako je prav? Svet je velik in hlapcev dovolj, tudi gospodarjev je dosti na svetu! Ti gospodar, dobiš najbrž takega hlapca, ki bode zgodaj vstajal, ako pa hlapec dobi takega gospodarja, ki ga bode pustil spati, pa bode obema vstreženo. Kletvice pri tem ni treba. Sploh pa ti bodem svetoval, dragi gospodar, da sam prav rano vstajaš, potem si bode mislil hlapec, da bo pač tudi njemu treba vstati, ker je že „ta stari“ vsako jutro tako zgodaj po koncu.

Draga gospodinja, ako ti ne pomije tvoja dekla po redu posode in ako sploh ni vajena snage, no, pa jo poduči, kako hočeš vse imeti in videla bodeš, da si bode dekla tvojo snago precej prilastila. Če se je pa noče prilastiti, potem pa ji zopet reči, naj si poišče tako gospodinjo, katera ljubi nesnažne sklede in žličce. Pri vsem tem ni potreba zmerjanja, najmanj pa kletvice.

Ako hočeta, draga gospodinja in pa dragi gospodar, da bode deca pridna, učita jo že iz prve mladosti lepega vedenja, učita jih molitvic, sploh pa vama povem, da bodeta na vajino deco najbolj vplivala s svojim vzgledom. Ako vidva sovražita vajine stariše, začne takoj otrok misliti in na to ni čudo, ako vama potem tudi to prej ali poznej povrača. Otrok dobro pomni, in kakor sem že pisal enkrat na tem mestu, se gotovo tudi povsod uresniči stari pregovor: „Ti očeta do praga, sin te pa bode čez prag!“

Pijani gospodar nima nikdar treznega hlapca! Ako je že zares kakega treznega dobil, potem se ta gotovo od njega precej pijančevanja navadi, ali pa si poišče treznega gospodarja. Zapravljiva gospodinja ne more in ne sme zahtevati od svoje dekline varčnosti, ravno tako, kakor se pač vsakdor domačemu gospodu iz farovža smeje, ako ta vedno klesti po šesti božji zapovedi, sam pa v tem oziru ne ravna po svojih cerkvenih zapovedih.

To so samo mali vzgledi, lahko bi jih naštel se več! Toraj kje je sreča kmečkega doma iskati?

Je tolikokrat priporočal, v tihi grob in med pogrebno mašo se mi je vedno dozdevalo, da se črni vrag na podobi sv. Mihaela škodoželjno posmehuje žalostnim Zagorčanom.

Črez malo tednov smo dobili novega župnika. Čeravno smo vedeli, da častitljivega gospoda Gašparja — tako se je namreč pisal umrli ne dobimo nikdar več, — vendar se nam še niti sanjalo ni, kakšen hudoben duh bo prišel za njim v našo faro.

Že druga pridiga novega dušnega pastirja nas je prestrašila in prepričala, da ni prišel k nam v imenu Gospodovem in ne v imenu Onega, ki je toliko učil o ljubezni do bližnjega in ki se je pustil iz ljubezni do ubozega človeštva pribiti na sramotni križ. Pridigal je, da ne trpi v svoji fari, da bi ljudje brali kaj družnega kakor klerikalne liste, da ima smrten greh, kdor čita napredne časopise, da si mora vsaka hiša naročiti »Slov. Gospodarja« ali pa vsaj »Naš Dom« in da morajo gospodinje, ki hočejo priti v nebesa, zmetati vse liberalne spise v peč itd.

Tretjo nedeljo je tožil, da plačujemo premalo za sv. maše in križeve pote, da ne zbiramo dovolj pridno za procesije in da ne dajemo župniku žitne in vinske bere.

Potem se je spravil nad solo, ter kvasil, da je brezverna, oda sam ni posebno rad hodil podučevati krščanski nauk.

Dragi mi, iskati jo je doma, iskati jo je pri gospodarju in posebno pri gospodinji. Ako sta ta dva taka, kakor je treba, potem bode vse dobro in kmečki dom bode zares srečen dom, kmečki stan, srečen stan!

Govoril sem nekoč z nekim kmetom in ga vprašal, kako se počuti. Rekel mi je: „Nebo ni vedno oblačno, pa tudi vedno jasno ne more biti. Dolgovi me terejo, pa kaj to, dolgove imajo tudi gospodje, dolgove ima celo cesarstvo, pa vendar se še ni pogreznilo. Nekaj sem jih plačal, nekaj še jih bodem z Božjo pomočjo; Bog mi daj samo zdravje in dobro pamet!“

Ali ni tako prav? Zares, Božja pomoč, zdravje in dobra pamet pomagajo povsod, in te tri vam želim vsem iz celega srca, ker sem prepričan, da bode prišla potem tudi v tisto kmečko hišo sreča, katera misli, da je nima!

(Dalje prihodnjič.)

Spodnje-štajerske novice.

Zopet klerikalen konzum, ki je šel žvižgat. V Vitanju na Štajerskem so klerikalci pred tremi leti ustanovili „Kmetijsko zadruzo“. Zgodilo se je to po vplivu državnega in deželnega poslanca Žičkarja in s pomočjo očeta dr. Jankoviča. Seveda je gospod Žičkar obetal ljudstvu zlate gradove, če pristopi k zadrugi. Tekom treh let je ta zadruga popolnoma dogospodarila. Te dni je prišla zadruga v konkurz. Seveda je bila zadruga v zvezi z ondotno posojilnico in so pobožni gospodje hoteli, da naj posojilnica plača izgubo zadruge. Posojilničarji pa tega le niso hoteli storiti in ni se čuditi, kajti primankljaj pri zadrugi znaša 12.000 kron. Tako se je zgodilo, da je morala ta zadruga — ki je bila prav navaden konzum — iti v konkurs. Te dni je prišla iz Celja sodna komisija, ki je zadrugo uradno zaprla. Proti vodstvu se je začela kazenska preiskava, ker je še potem naročalo blago, ko je zadruga že imela več dolga, kakor premoženja.

Drugokrat se je zopet repenčil zaradi naprednih listov in zavoljo slabega ofra. In tako se je v cerkvi skoraj vsako nedeljo slišalo namesto besede božje le zbadanje in hujskanje.

Še hujsi je postal ob novem letu. Tedaj se je začel spodtikati tudi nad našim občinskim odborom in vrlim županom. Začudeno smo se spogledovali. Hitro potem smo izvedeli, kam pes taco moli. Naš župan je namreč cekmeštar in zato ga je župnik poklical pred sebe in mu ukazal, naj podpiše cerkveni račun in neko prazno polo papirja. Toda fajmster je naletel na moza! Župan je samo rekel: »Jaz ne podpišem ničesar, kar mi ni znano«, in je odšel. Zato je bil ogenj v strehi. Župnik ni mogel tega preboleti in iz maščevanja je sklenil, da mora župana spodrinuti in na njegovo mesto spraviti svojega pristaša.

Da bi dosegel svoj namen, blatil je občinski odbor po »Gospodarju« in »Fihposu«, letal od hiše do hiše, hujskal žene proti možom, upnike proti dolžnikom, ter pobiral pooblastila.

Po mnogem trudu se mu je njegov namen posrečil, in na županski stol se je vsedel Kušak, največji tercijski in bedak cele fare.

(Konec sledi.)

Uspehi misijona. Iz Rajhenburga se nam piše: Imeli smo tukaj od 27. novembra do 8. decembra misijon. Pri tem misijonu je ena ženska znova z blaznela, potem ena 23 let stara posestnica zaradi tega misijona umrla in več ljudi je zbolelo. Pridigovalo se je tudi pri tem misijonu o mišjih luknjah. Mi opozarjamo naše bralce na naš dotični članek v naših „dopisih“.

Mrtvega so našli. Dne 29. prejšnega meseca je našla 12-letna hčerka posestnika Filipa Mendaša v Gradišah, fara Sv. Barbara v Halozah na hlevu mrtvo truplo moškega spola. Dokazalo se je, da je to bil slaboumen Vindiš, doma iz Varnice, od katerega že od meseca septembra nihče ni vedel, kam je izginil. Mrtvec je ležal v seni in je bil na levi strani bržkone od podgan in miši popolnoma objeden.

Velikanski tepež se je vršil v noči od 26. do 27. decembra v Mihovcah pri Cirkovcah na Dravskem polju. Toplji so se fantje iz Mihovec, Cirkovec, Pleterja in drugih sosečskih vasi. Več kakor 40 se jih je na enkrat pograbilo. Pri tepežu je bilo težko ranjenih 5 fantov, med temi tudi kanonir Anton Vug, ki je prišel na dopust domov. Prepeljati so ga morali v ptujsko vojaško bolnišnico. Večina krivcev že sedi pod ključem.

Mrtvo truplo v Dravi. Dne 30. decembra prejšnjega leta so potegnili v Orešju, občina Karčovina pri Ptujju mrtvo žensko, staro morda kakih 25 let, iz Drave. Na srajci mrtve ženske so bile všite črke A. K. Sluti se, da je to najbrž neka Adelheid Kainz, katera se je že pred enim tednom v Mariboru pogrešala. Do sedaj še ni dokazano, ali je skočila nesrečnica sama v Dravo, ali pa je bila žrtva kakega zločina.

Otrok je zgorel. Na novega leta dan je pustila Roza Meglič v Mariboru svojega dveipolletnega sinčka Gustava za kratek čas samega in je šla na dilje, kjer je imela opraviti. Ko je prišla nazaj v sobo, je našla otroka popolnoma v plamenu. Otrok se je igral med tem, ko mati ni bila navzoča, z užigalicami in si je s tem zanetil svojo obleko. Otroka so odpeljali takoj v bolnišnico, v kateri je že drugi dan umrl. Matere pazite na deco, stariši pazite na užigalice!

Dopisi.

Iz Šoštanja. Ljubi „Štajerc“, dolgo časa smo odlagali, da bi ti tudi iz našega kraja poslali par vrstic. Saj je v našem trgu in v okolici toliko naročnikov „Štajerca“, da je pismonošu torba že premala postala in da bode skoraj moral dve imeti. Koliko pa še je takih, ki ne morejo pismonoša dočakati in kateri, da bi prej zvedeli „Štajerčeve“ novice in resnice, pridejo sami po „Štajerca“ v trg. Toda, kar se radi tebe godi ljubi „Štajerc“ pri nas, ti vendar moram povedati. Kadar pride tisti dan ko nas prideš ti „Štajerc“ obiskat, tedaj stopijo pred pošto veliki in majhni možje, in sicer ima eden ve-

liki vedno rudečo marelo pod pazduho. Ta velikaš je največji sovražnik „Štajerca“. Ko ti „prijatelji“ kmeta zapazijo, da nese eden ali drugi „Štajerca“, pravijo mu: „Glej, glej, že spet nese ta hudičev list.“ Dragi „Štajerc“, povej mi vendar, kako je to, da znajo klerikalci tako preklinjati? (Opomba uredništva: Dragi dopisnik, ali ne veste, da piše v klerikalnem „Fihposu“ duhovnik vedno od hudičev?) Ravno tako imenujejo tudi vsakega tistega brezverca, kateri je naročen na „Štajerca“. Zakaj pa brezverca? Saj ni bil „Štajerc“ nikdar proti pravi sveti naši veri, saj ni bil nikdar proti pravim duhovnikom. Kako je priljubljen „Štajerc“, pokaže že to dejstvo, da najdemo njegove iztise ne le v hiši bogatega kmeta, temveč tudi tam gori v zadnji gorski koči in vse se ga veseli. Še nekaj. Naš trg, tako skoraj rečeno mesto, šteje že nad 250 števil, a vendar, kaj je to, da je naš župan postal mesarski učenec? Ljubi „Štajerc“, nekaj te hočemo vprašati, namreč ali imajo vsi učenci eno in isto postavo, ali je za vsakega druga dana? Tukaj se je osnovala nedeljska šola za obrtninske učence in sicer mora iti vsak učenec v šolo. Naš imenovani stari učenec pa ne obiskuje te šole, a vendar bi bilo za njega dobro, ker tako slabo nemščino bere in govori. Za danes toliko. Z Bogom vrli „Štajerc“!

Neustrašeni naročniki.

Iz Spodnje sv. Kungote. Dragi mi „Štajerc“. V 23. št. „Naš Dom-a“ od 6. novembra 1902 se neka zagrizena klerikalna kljuka tako-le širokousti: „Do zdaj so pri nas ljudje spali politično spanje. Prišel je pa k nam neki učitelj po imenu „Ahič“, podpiše se pa „Achitsch“, kateri nam je pomolil smrdljivega „Štajerca“ pod nos, da smo se zbudili iz tega spanja“. — Ja, ja, moj ljubi kljukec! Prvič te vprašam, zakaj se ne upaš s pravim, s polnim imenom na svetlo. Ali misliš, da te bodem vprašal: „Od kod si fantič ti doma?“ Ne! ne! saj te itak poznam. Ali se me bojiš tako, kakor miš mačke? Zakaj si pa ti vrli mladenič tako dolgo kimal in spal, da sem te moral šele jaz zbuditi? — Ali misliš, da sem jaz zavoljo tega tudi hodil k jarenskemu mladeniču „Roškerju“ pomoči iskat, kakor si ti to storil? Ne! Mene bi bilo sram, se s tujim perjem lišpati. Povem ti pa, da me jako veseli, da mi pritrdiš, da se mi je posrečilo s pomočjo vrlega „Štajerca“ vzdramiti ljudi iz političnega spanja, jih rešiti različnih klerikalnih spon in da mi s tem tudi pritrdiš, da si v resnici prav politični mlačneš, in da se ti pred mojim prihodom ni posrečilo, s tvojim „zvonkim“ glasom vzdramiti ljudi iz političnega spanja. Kar se pa tiče pisave mojega imena, te pa vprašam, zakaj se pa ti enkrat podpišeš Grandošek, drugokrat pa „Grandoschegg“? Ali misliš, da sem jaz tudi iz kraja takšnega, kjer je človek — prle prišo, pa je prle šau? Rekel si tudi dragi mi, da se bodeš ti z menoj zmenil, ker se nihče drugi noče. S teboj se zmeniti, je vsikdar pripravljen Avgust Achitsch, učitelj.

Rajhenburg. Dragi mi, ker mi ni mogoče zapisati vzroka na zavitek Vaše reklamacije, moram Vam ga naznaniti v pismu. Jaz sem zares naročil poštni upraviteljici v Rajhenburgu, da naj pošlje vsakega „Štajerca“, ki pride na moje ime nazaj. Vzrok je ta: Mi smo imeli v naši fari sveti misjon, bili so gospodje iz Maribora. Dvanajst dni so skoraj vsaki dan pridigovali od „Štajerca“, kako da je ta list lažnjiv, hudoben, grdi, pregrešen, še celo, da je od škofa proklet, da ne dobi odveze, kdor ga bere, kdor je naročen na njega in ga ne opusti. Kaj čudo, da me je več ljudi, kateri vejo da sem naročen na „Štajerca“ povpraševalo, in sicer povpraševalo celo v cirki, ali sedaj ne bodem vendarle enkrat opustil „Štajerca.“ Toda to še ni bilo dovolj! Kancelj je bil tem gospodom še preslabo orožje proti „Štajercu“, morala je pomagati toraj spovednica. Ako si se spovedal kakemu misijonerju, da si to ali ono, Bog vé kaj vse napravil, to vse ni bilo greh, ne, to vse se ti je od misijonarja takoj odpustilo, gorje ti pa, ako si se spovedal, da bereš „Štajerca“, da si celo njegov naročnik! To se je spoznalo kot največji greh! Ljubi mi „Štajerc“, zavoljo neumnih, butastih ljudi te ne morem imeti več naročenega na svoje ime, moram te opustiti, ki si dober in pošten list; precej pa, ko se mi posreči najti kakega soseda ali pa prijatelja, kateri ne bode preveč razpostavljen preganjanju te klerikalne druhale, potem se te naročim takoj na njegovo ime. Bodi prepričan ljubi „Štajerc“, meni ni za klerikalstvo meni ni za to črno druhal, meni se ubogo kmečko ljudstvo usmili v dno mojega srca, ker se tako vodi od nesramnih klerikalnih lažnjivcev za nos!

Tukaj sledi podpis.

(Opomba uredništva: In tako piše priprosti kmet, kmet, ki je spoznal, kako daleč je že zabredlo klerikalstvo! Mi pa vprašamo, ali se klerikalci ne sramujejo, da o njih prosti kmečki človek tako sodi? Mi vprašamo, častite misijonere iz Maribora, ali niso čitali, da so sveti oče papež sami prepovedali francoskim katoliškim duhovnikom, toraj tudi duhovnikom celega sveta, da ne sme rabiti nobeni duhovnik, ne prižnice (kancelna) ne spovednice proti kakemu listu? — Toda to vse je naravno, misijonerji so sprevideli, da so jim začele med ljudstvom postajati pod nogami tla prevroča, sprevideli so, da je ravno „Štajerc“ ljudstvo na Spodnjem Štajerskem zbudil, in mu pokazal, kako je farbajo klerikalci, radi tega pa porabijo, ti „učenci“ Kristusovi zadnje dve sredstvi proti „Štajercu“, namreč spovednico in kancel. Toda tega smo že navajeni, in videli smo, da nam nikjer nič ne škoduje, ne, mi še dobivamo ravno iz krajev, kjer so se obhajali misijoni vedno več novih naročnikov. A glej, spovednica in kancelj, mariborskim misijonerjem ne zadostujete, ne, novo orožje so iznajšli proti „Štajercu“ in to novo orožje so naš premilostljivi, naš blagi knez, naš višji dušni pastir obče priljubljeni škof. Pridigovali so, da je od škofa proklet, kdor ta list bere! Mi pa vprašamo gospoda knezoškofa, katerih vse ljubi po celem

Spodnjem Štajerju, ali jim je znano, da se takorekoč od njihovih duhovnikov, od njihovih nižnjih pastirjev blati njih obče spoštovano ime, njih toli priljubljena oseba? Da bi bil ta, ki Štajerca bere, ali kateri je na njega naročen od škofa proklet, to je laž, velikanska laž, in mi ne zgubimo radi nje ne ene besede več. Prepričani pa smo, da bodejo milostljivi gospod knez in škof, kateri ljubijo pravico in sovražijo krivico, svojim misijonerjem odločno dokazali, da niso nigrdar nikoga radi političnega lista, toraj tudi ne radi „Štajerca“ prokleli.)

Iz Rajhenburga. „Hudič ga bo vzel.“ Ko je v zadnjem tednu tukajšnji kaplan v šoli veronauk učil, je začel, mesto da kaj pametnega razlaga, govoriti o — hudiču. Rekel je med drugim nedolžnim otročičem, da bo vsakega, ki bere „Štajerca“ in kranjski napredni list „Rodoljuba“, peklenški hudič vzel. Tako je prišla neka deklica iz okolice (7 let stara) prestrašena domov in stopila s prošnjo pred mater, da naj ta dva lista (na koja je njen oče naročen), takoj v peč vrže — češ, da vendar našega očeta ne bo hudič vzel. Seveda, pametna mati ni hčerkinu prošnji ustregla, temveč jo je znala gotovo s pametnejšimi stvarmi podučiti, kakor pa kaplan v šoli. — Misel pametnih ljudi je, da vendar ni toliko hudičev pri nas, kolikor jih naši gospodje v farovžu obetajo, zlasti po času, kar je bil „misjon“ v naši fari. Po kaj neki nas je potem Bog ustvaril in s svojo smrtjo odrešil, če bode sedaj kar po „receptu“ kakega kaplančka lahko hudič jemal ljudi, kakor se bode njemu in kakemu kaplančku zljubilo. Ako ima takšen veronauk pravi pomen, je pač dvomljivo, posebno v času, v katerem bi bilo mnogo pametneje, ako bi se razlagalo o veselju radi Božiča. Kristus je rekel o nedolžnih otročičih: „Pustite male k meni, saj njih je nebeško kraljestvo.“ Kaplan pa reče; „Dragi otroki, vaše stariše bo vzel hudič, ker čitajo „Štajerca“ in „Rodoljuba“, in sicer jih mora vzeti hudič, ker so s tem že za hudiča dozoreli, ker nočejo slepo zaupati nam mladim izkušenim kaplanom!“

Razne stvari.

Modrost otroka. Neka mati je hotela iti v gledališče ali teater, zato je hotela odpraviti svojega sinka v posteljo in mu je rekla! „Franček, le pojdi hajat, kadar solnce zaide, gredo tudi piščeta hajat!“ Franček pa reče: „Je že res, toda stara koklja gre hajat ž njimi in ne hodi v gledališče (teater)!“

Uzdravljena žaba. Neki gospod, z imenom Lipert pri Berolinu je imel pred več leti rego ali žabico, ki se mu je zelo priljubila. Nesreča je hotela, da je nekega lepega dneva ta žabica šla s svojim gospodom na sprehod. Med potom je po neprevidnosti stopil Lipert na njo, da je nežen, trebušček počil. Ker je bilo še življenje v nji, prinesel jo je gospod na živinozdravniško šolo v Berolin, kjer se je v resnici posrečilo zelenega suknjača obdržati pri življenju. Rana se je pravilno zašila in hitro celila. Svoje na-

gnjenje in umnost pa je kazala žabica svojemu lečitelju. Kakor hitro se je ta kje pokazal, legala je pametna živalica na hrbet in kazala rano, da jo namaže z zdravilnim mazilom.

Avstrijski milijonarji. Izmed 26 milijonov avstrijskih prebivalcev je priznalo le 24 oseb, da imajo nad eden milijon letnih dohodkov. Najvišje se je cenil poleg barona Rotšilda, baron Leitenberger, tovarnar bombaževine. Njegovi dohodki znašajo na leto 5.300.000 K ter plača pridobnine 259.366 K. Za njim je največji davkoplačevalec Grof Willzek. Gutmann, lastnik premogokopov ima letnih dohodkov 5.930.000 kron, za njim pride baron Liebig. Najbogatejši mož v svoji državi pa je cesar Franc Jože, sam.

Žitne cene na Ogerskem. V Budapešti so se dne 3. januarja 1903 leta določile žitne cene, katere bodejo veljale v sledečih mescih, te le svote. Pšenica za april za 50 kg K 7.61. Rž za april 50 kg K 6.61. Koruza za maj 50 kg K 5.49, za julij 50 kg K 5.69. Oves za april za 50 kg K 6.10.

Našim prijateljem! Vse naše prijatelje, kateri so nam poslali novoletna voščila prav iz srca zahvalujemo, želeč njim srečo in božji blagoslov ne le v tem letu temveč tudi v vseh bodočih!

Zunanje novice.

Tri na enkrat. V nepopisnih skrbih pričakoval je revni krojač Benjamin Hoeber v New Yorku vselega rodbinskega dogodka, kajti slednji mu je obetal, da bode moral razun dosedanjih treh lačnih otrok tudi za četrtega skrbeti, kar je pri malem zaslušku gotovo velika naloga in še večja skrb. Ko so mu pa minulo soboto naznanili, da mu je usoda mesto jednega otroka, dodelila kar tri hčerke na enkrat, ni mogel izustiti najmanjše besedice in je nehote vzel klobuk ter se šel na ulico hladit, da okreva po strašnem iznenadenju. Blagoslov je bil za njega preobilen.

Miš v klobuku gospe. V New Yorku je prišla neka lepo oblečena gospa v voz poulične železnice. Jedva se je vsedla, pričela se je tresti, potem je nekaj časa popravljala svoj klobuk, katerega je pa končno s vso silo vrgla na tla in pričela kričati. Radi tega so tudi ostale ženske v vozu pričele kričati in plezati na sedeže. Iz klobuka, ki je ležal na tleh, prilezle so namreč tri nežne male — miši, na kar so prestrašene ženske kakor hitro mogoče, ostavile voz in se razkropile, le policaj je ostal še v vozu in lovil poredne miši.

Pri „usmiljenih“ bratih in sestrah. V S. Servilju pri Benetkah imajo katoliški menihi v oskrbi norišnico. Iz tega zavoda je prihajalo toliko pritožb, da je dala nedavno vlada zavod preiskati. Pri tem se je našlo, da je bil ta duhovni zavod pravcata srednjeveška mučilnica. Kar se drugod kaže le še v muzejih iz srednjega veka, vse take mučilne stvari so se v imenovani norišnici redno rabile, in sicer tako vestno, da se je izdalo na leto 1000 lir za nove mučilne priprave, kakor železne okove za noge in roke,

usnat ovratnik itd. Razun tega so bolniki strašno stradali, kajti za 700 oseb se je kupovalo na dan le 15 litrov mleka in razun mleka in kruha pa itak niso dobili navadno druge hrane. Komisija je potem obiskala še bolnišnico „Caretto de Montebeluna“, ki jo oskrbujejo „usmiljene sestre.“ Tukaj so se pokazali še strašnejši prizori. V zelo ozki celici ste ležali na pr. dve bolnici prikljenjeni v posteljo, ki ni bila že več tednov osnažena. To je bila baje potrebna kazen, ker sta se upirali nunam. Krščanska usmiljenost ima še zveze z dobo svete inkvizicije!

Štiri tožbe za zakonsko ločitev so se vršile 20. t. m. v Londonu (glavnem angleškem mestu) in pri vseh so bili vzroki enaki. V vseh 4 slučajih so bili namreč možje kot vojaki v Južni Afriki in ko so se vrnili, so našli svoje ženke v naročju drugih. Žene so se izgovarjale s tem, ker njihovih mož dolgo ni bilo nazaj.

Človek, ki ga še v ječo nočejo je 28leten potepuh Franc Souček iz Tabora na Českem. Pred nekaj tedni so ga pripeljali praški policaji malodane nagega v zapor ter ga ondi vsaj za silo oblekli. 24. decembra, na božični večer je zapor „odsedel“, toda ni veliko maral za svobodo, na toplem se je čutil vsega blaženega. Zastonj je prosil ječarja, naj ga tam pusti vsaj do novega leta. „To ne gre“, zatrjuje ječar, „to morate zopet kaj „naštimate“, ker po nedolžnem mi nikogar ne zapremo.“ — „Že prav“, si je tedaj mislil Souček. Na ulici je vsakogar nadlegoval z beračenjem, a policaj ga ni maral takoj vzeti s seboj, ker je znal, da je šele zapustil luknjo ter se mu mora dati najpoprej prilika, da si poišče službo. Ko je toraj policaj opominjal potepuha Součka, naj ne berači, se je ta nanj obregnil, in policaju takoj privoščil par toplih zaušnic. Na to ga je policaj zopet odgnal v ječo v kateri je sedaj za šest tednov preskrbljen. Toda postiti se bode moral v vsakem tednu po enkrat.

Luknja za dušo. V Kaplanski državni zbornici se je pritožil nedavno neki poslanec, da so domačini v burski vojni mrtve onečaščali, ker so našli več padlih z globokimi ranami. Zbornični tajnik je pojasnil, da to ni bilo pohabljanje mrtvih nalašč, temuč je pri temu plemenu vojni običaj, da izrežejo padlim globoke rane, da zamore izbežati duša iz telesa.

Mačke so pojedle v Pančovi nekega Horaka. Zadel ga je najbrže kap (božji žlak). Ko so ga našli v njegovem stanovanju, bila ga je le še okostnica, ker so meso oglodale ž njega mačke, katerih je več redil-in katere so bile po gospodarjevi smrti zaprte v izbi in niso imele, kaj družega jesti.

Otroci umorili očeta. V Ameriki so umorili otroci J. Roechersa. Ustrelil ga je 14letni sin z nalašč v ta namen kupljeno puško. Po umoru zavlekel je očeta s pomočjo dveh mlajših bratov, katerih eden je 10 in drugi 8 let star, na kup slame. To slamo je potem zažgal. Edini vzrok tega groznega ravnanja je bil, kakor se pravi, da je oče svoje otroke preveč pretepaval.

Vrabec na sodnikovi glavi. Ko so se nedavno pričele v nekem ameriškem nadsodišču obravnave

priletel je skozi odprto okno vrabec, se vsedel na glavo pravičnega sodnika in pričel trgati sodnikove lase. Spočetka sodnik vrabcu ni zameril, toda ko je začel vrabec po sodnikovi glavi kljuvati, ga je spodil. Slučajno je vrabec s tem dosegel, da je bil obtoženec oproščen.

Gospodarske stvari.

Konec.

Precepljanje sadnega drevja. Svoje naziranje morash podrediti zahtevam trga, ker posameznik ne more trgovcem zapovedati in tržišče obvladati, pač pa nasprotno. Tam, kjer ne odločuje priljubljenost, kateri se ni treba na ničesar ozirati, se mora gledati edino le na bodoči gospodarski uspeh. Na samo eno vrsto se seveda ne bomo zanašali. Priporočljiveje je gojiti vsaj nekatere vrste, že zaradi obletavanja in oploditve cvetja, kajti mogoče je, da se nekatere vrste same na sebi ne oplode. Napačno bi bilo vzgajati prav drag sad, ker nam ne bo dal toliko dobička, kakor če pridelujemo ceno, da lahko vredneje predajamo in vendar še kaj pridobimo. S pridelovanjem nagizdanega sadja naj se pečajo strokovni vrtnarji, kajti navadnemu kmetu hodi predrago, če bi ga tudi znal pridelovati. Več ko stane pridelovanje, dražje bomo morali držati, manj bomo prodali. S precepitvijo nameravamo slabo rodeče drevje premeniti v dobro rodeče. Lahko pa se zgodi, da drevo uničimo, če ne postopamo pravilno. Predvsem je treba tisto drevo „pomladiti“, to se pravi, prikrajšati mu poglavitne veje. A to naj se zgodi že decembra ali vsaj januarja. V februarju še malce prižagamo dotične veje, in sicer precej blizu debla, ker sicer se kaj lahko zgodi, da se v bujni rasti nova krona koncem dolge veje odlomi in drevo težko poškoduje. Najboljša oblika za novo precepljeno drevo bo koševa, ker se je najmanj bati poloma in ker imata luč in dež enako prosto pot do vsake nove krone ob koncu veje. Če se nekatere veje previsoko povspno, naj se močnejše prirežejo, sicer drevo „zdivja“; nasprotno pa spodnje veje puščajmo daljše, da si opomorejo in višje zrastejo. Tako sok priteka enakomerno vsem vejam in njihovim mladikam. A vejo, ki bo delala vrh, si moramo vzgojiti, ker skušnja uči, da to ne dela drevo le lepše, ampak tudi krepkejše. Razentega pa je še paziti, da se drevesu, ki ga hočemo precepiti, morajo pustiti nekatere veje, ki se šele drugo leto odžagajo, ko so se cepovi že dobro obrasli. Saj večkrat vidimo, da se je drevo ravno vsled tega, ker so se vse veje hkrati odžagale, nenadoma posušilo, čeprav je še par mesecev raslo in so cepi ozeleneli. Te si razlagamo iz tega, da docela odžagamo drevo ni kos, da bi preobilico dovedenega soka zmagalo, in primerno porabilo, zato sok zestaja po lubju in brstju, kar dela vse drevo nekako „vodeno“. Radi tega začno gniti podpluta mesta, ali pa pozimi ozebejo, in drevesa hiraje poginejo, se pesuše. Navadno se pri takih drevesih opazuje, da novi poganjki obdrže listje čez zimo, ali pa koža po deblu poč. Enako opazujemo tudi

pri trtah. Na ta način si razlagamo to prikazen. Uvažujoč dejstvo, da više stoječe veje več soka dobivajo in bolje rasejo, moramo najprej te precepiti, spodaj stoječe pa za letos pustiti, sicer, če delamo narobe, požlahntitev ne bo uspevala. Saj bi tudi senca cepom škodovala! Čim krepkeje je tisto drevo, ki ga nameravamo precepiti, tem več vej smemo spodaj pustiti. Te se odžagajo tekom let, kakor pač bolje kaže, a ne kar vse hkrati, ampak tedaj pa tedaj, čeprav med letom. Kako pa naj cepimo? Tako, kakor vsakteri najbolje zna. Večinoma so naši kmetje najbolj vajeni cepiti v precep, na kalanje, ker se jim najbolje sponaša. Je pa tudi prav krepko rastoče, če so veje dosti močne, da cepič krepko primejo. A priprosteje je cepiti za kožo in v zarezo „kozjo nožico.“ Sicer pa moramo opomniti, da za cepljenjem v precep rado osrče gnije, posebno če se ne zamaže ali pa če je rast kesna. Cepljenje s „kozjo nožico“ je težje, sicer pa najprimernejše. Cepljenje za kožo je dokaj priprosto ter se vedno bolj razširja. V močnejše veje bomo na vsak način vtaknili po več cepičev, ker se potem hitreje zarasejo. Najmanj pa moramo vcepiti vsaj dva cepiča, ker sicer ena stran veje odmerje. Kako naj se potem odgnani cepiči privezujejo, da se zaradi svojega listja ne odlomijo, bodel menda vsakdo, komur je zato sploh mari. Namen tega sestavka pa je kmete opozoriti na priliko da se je poslužijo in svoje gospodarske dohodke zboljšajo.

Pisma uredništva.

Spietüren pri Sv. Barbari v Halozah. Hvala lepa za dopis! Porabili ga bomo prihodnjič!

Sv. Vid pri Ptuj. (Onkraj mosta!) Pride prihodnjič!

Sv. Vrban pri Ptuj. Hvala! Dobili smo dopis prepozno!

Našim dopisnikom. Srčna hvala za dopise! Vseh dopisov nismo mogli priobčiti. Kar je ostalo pride v prihodnji številki.

Naročniki! Naše upravništvo Vas prosi za potrpljenje! Dobili smo toliko novih naročil, da nam ni bilo mogoče do dosedajne številke vsega v red spraviti. Novi naročniki, in vsi tisti, ki so menjali svoj naslov, dobili bodejo „Štajerca“ par dni pozneje, kakor drugi! Omeniti še moramo, da smo poslali danajšno številko ne oziraje se na spremembo naslova, po istim naslovom, kakor do sedaj.

„Štajerčeva“ prošnja!

Vsakega tistega našega naročnika, kateri se iz enega kraja preseli v drugi kraj in nam piše, da mu naj njegov naslov (atres) predručimo, uljudno prosimo, da vsak tak naročnik, kateri želi, da se mu naš list pošilja v drugi kraj, zapiše poleg novega naslova (atresa) tudi ravno tisti naslov, pod katerim je naš časnik poprej dobival; tisti, ki imajo na svojih naslovih na desni strani tudi našo številko natisnjeno, naj tudi tisto število zapišejo. To zato, da gre delo hitreje izpod rok in da se ne prigodijo nikake pomote. Dobro je tudi, da vsak novi naročnik zapiše tudi hišno številko. Kdor se čisto na novo naroči, to je tisti, kateri „Štajerca“ od nas po pošti še ni prejemal, vsaki tisti naj zapiše na odrezek denarne nakaznice (postanwajzunge), ki se nahaja na levi strani: „Sem čisto novi naročnik“. Kdor pa nam pošlje denar po poštne čeku, in hoče naročnino ponoviti, naj zapiše na sredini čeka, to je nad besedami

Erlagschein — Položnica

te-le besede: „Ponovim naročnino“ ali pa samo število, katero ima na svojem naslovu. Seveda se mora takoj spodaj pod temi besedami zapisati znesek, katerega pošlje in pa ravno takšen naslov (atres), kakoršnega dobiva od nas pisanega ali tiskanega. Ako nam pa kak čisto novi naročnik pošlje naročnino tudi po poštne čeku, katerega je od kakega svojega prijatelja dobil, in bi se rad čisto na novo naročil, tisti naj tudi ravno tam zapiše besede „čisto novi naročnik.“

Loterijske številke.

Trst, dne 27. decembra: 74, 54, 24, 17, 71.
Gradec, dne 3. januarja: 30, 12, 20, 14, 21.

V najem se da

trgovina z mešanim blagom

poštna podružnica, tabak trafika, prodaja znamk (mark) in kolekov (štempelnov). Trgovina je tik farne cerkve na Spodnjem Štajerskem, blizu železnične postaje in državne ceste. V najem se da takoj!

Potreba je 10 tisoč kron.

Letnega prometa je 80 do 100 tisoč kron. Prevezeti se mora z blagom vred.

Redka priložnost! Gotova eksistenca!

Pisma naj se pošljejo na upravništvo „Štajerca“ pod naslovom „sreča štev. 775“.

Josef Pirich mlajši

usnjar v Ptuj št. 2 pri mostu

naznanja, da kupuje goveje, svinjske, konjske in te-
lečje kože po najvišjih cenah.

Izdeluje vsakovrstne kože po najnovejši stroki in najceneje.

Priporoča svojo bogato zalogo domačega, vsakovrstnega usnja in drugih potrebščin za čevljarje na drobno in debelo. Pismena naročila se izvršijo točno,

Kdor poskusi pri meni kupiti enkrat, kupil bode rad večkrat.

776

Zenitna ponudba.

30 leten fant, pek, kateri je do sedaj samostojno obrtoval in bo prevzel pekarijo in gostilno v nekem večjem mestu na Spod. Štajerskem, želi stopiti v zakon z dekletom, ki ima vsaj 2000 kron dedščine (Sme biti tudi udova). Resnične ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom: „Zadovoljnost 22“ na upravništvo Štajerca. 771.

Zenitna ponudba.

Mož že nekoliko v letih, posestnik blizu farne cerkve, želi v zakon vzeti žensko samico ali pa udovo, katera naj bi bila že bolj v letih in imela nekaj premoženja ter veselje do gospodarstva. Ponudbe pod naslovom: „Srečno življenje 772“ naj se blagovolijo poslati na upravništvo „Štajerca.“ 772

Krojaškega pomočnika

išče za stalno delo Anton Klančnik, krojaški mojster Neuhaus pošta Lavamünd na Koroškem. 858

Zenitna ponudba

37letni vdovec, lepe zunajnosti z štirimi otroci, ki ima lepa vinnogradniška in zemljiška posestva brez dolga, v nekem večjem kraju, v okolici ormožki, želi v svrhu ženitve stopiti v korespondenco (dopisovanje) z deklico (najraje z kmečko hčerjo), ki je stara 28 do 40 let, je prijazne postave, se razume dobro na poljedelstvo in drugo domače gospodarstvo ter ima nekaj premoženja. Pisma naj se pošljejo: „A. B. poste restante Ormož (Friedau).“ 761

Prodajam

mlade smreke, katere se dajo presaditi, po jako nizki ceni. Izkopljem in pošljem jih, ako se mi naroči sam, seveda malo poznej ko bode nehala najhujša zima. Drevje raste v navaadni gozdni zemlji in je jako lepo razvito. Prosim naj se mi pošljejo naročila takoj, da se po njih vem ravnati. Našlov je: Janez Čuš, v Klappendor (Klappendor) pošta Jursince.

W. Blanke

v Ptui

glavni trg štev. 6 | ogerska ulica štev. 6
nasproti nemške farne cerkve. | nasproti velike vojašnice.

Tiskarna, knjigarna, knjigoveznica in trgovina s papirjem, šolskimi in pisarskimi potrebščinami na debelo in drobno.

C. kr. zaloga
šolskih knjig.



Zaloga
kart.

Vsaki čas velika zaloga vseh šolskih knjig v najnovejši izdaji kakor tudi trgovskih vpisovalnih knjig za trgovce, vseh pisalnih in šolskih potrebščin, Eichmann-ovih pisank in risank, pisanega in svilnega papirja v vseh barvah, pisalnega in papirja za pisma v mapah in kasetah, prav po ceni; zavitkov, papirnatih vrečic papirja za zavijanje itd. itd. najboljše kakovosti in po nizkih cenah.

Na drobno in na debelo.

Zaloga vseh tiskovin

za slavne župnijske urade, šolska vodstva, obč. predstojništva itd. v dvojnem jeziku in vseh vrst kancelijskih potrebščin po nizkih cenah.

Izdelujejo se po ceni in hitro: trgovske tiskovine za trgovce in obrtnike in sicer: pisma, zavitki z natisom tvrtk, računi, vizitnice, naslovne karte, pečatne znamke za steklenice in pisemske zaklepe, štamplje iz kačuha in kovine.

Koledarji za leto 1903:

Nemška pratika 14 h. Mala slovenska pratika 20 h.
Velika slovenska pratika 24 h. Družinska pratika 24 h.
Pri večjem nakupu mnogo ceneje.

Najbogatejša zaloga katoliških od škofijstva potrjenih

molitvenikov

v jako lepem vezanju in po raznih cenah.

Velika zaloga

slovenskih pripovednih knjig

zelo zanimivo in lepo za čitati. Vsaka zahtevana knjiga v vsakem jeziku, katera se v zalogi ne nahaja, se nemudoma preskrbi.

Razglednice

v najfinejši svetlotiskovni izvedbi pošiljam jaz za K 35.— 1000 komadov in potrebujem k narejanju samo eno dobro fotografijo. Natisk na voljo, v nemškem ali slovenskem jeziku.

Gospodim trgovcem dovolim pri cenah veliki popust, ter prosim za prav mnogoštevilna naročila. 655



FRANZ SODIA

721

tvornica pušk v Spod. Borovljah na Koroškem (Unter-Forlach in Unter-Kärnten)

priporoča izvrstne puške, kakor puške za šrot in kroglice, najizbornejša dovršitev za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrirane cenike s podobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah poštne prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval.

Stajerska
ROGACKA
KISELA VODA **Jempel** in Styria
OSVEŽUJOČA PIJACA. Nepresojljiva zdravilna voda. SVETOYNOZNANA

79

Posestvo

Z dobro vspevajočo gostilno in tudi za različne kupčije pripravno, z lepimi zraven spadajočimi gospodarskimi poslopi, v nekem prijaznem kraju na Spodnjem Štajerskem in ob železnici ležeče, se zaradi smrti lastnika prav po ceni proda. Vpraša naj se pri **Aljuziji Lemesch**, gostilničarki v Teharjih pri Storah blizu Celja.

759

Prodaja se posestvo na Pohorju-Hoče.

Dne 24. januarja 1903 ob 11. uri dopoldne se bode pri c. kr. okrajni sodnji v Mariboru prodalo posestvo vl. št. 55 kat. obč. Pohorje-Hoče po javni dražbi. Posestvo meri 3 hektarje 14 arov travnikov, njiv in gozdov. Na posestvu stoji lepa zidana hiša in gospodarska poslopja.

Posestvo je sodnijsko cenjeno na 1855 kron in 40 vinarjev. Najmanjša ponudba je 1236 kron 94 vinarjev.

Kdor hoče kupiti, se opozarja na to posestvo, katero je v jako lepi legi. Oglasiti se je na dan dražbe pri omenjeni sodnji v Mariboru.

764

Morostno steljo

(Torfstreu)

Adolf Selinschegg

v Ptuj.

763

V Ptujski mestni plinarni (Gaswerk)
se prodaja

747

koks.

Lepo veliko posestvo na Koroškem

se pod ugodnimi pogoji in po nizki ceni odda.

To posestvo je oddaljeno poldrugo uro od železnične postaje in eno uro od mesta Pliberka (Bleiburg), leži na lepem ravnem kraju in obsega 63 oralov (johov) travnikov, gojzda in njiv.

Na tem posestvu stoji lepa zidana hiša, ki ima 3 sobe, 2 kleti, 1 kamro, 1 kuhinjo in veliko lepo podstrešje. Hlev tik hiše je z obokom (velban) za 24 glav živine z uto za steljo. Zgoraj je lep prostran škedenj s parmo. Tega hleva se tiči zopet veliki škedenj z veliko parmo in z uto za voze. Nad to uto je lepa lesena žitnica. Tik hiše je uta za drva. Svinjski hlevi imajo veliko dvorišče, skozi katero je napeljana dobra tekoča voda. Vse je v dobrem stanu. Iščejo se samo pridne roke za obdelovanje. — Zraven se tudi prodaja nekaj gospodarskega orodja.

Celo posestvo se ceni 13 tisoč kron, 8 tisoč kron ostane intabuliranih, ostanek se mora izplačati. Omenjenih 8 tisoč kron se plačuje po amortizaciji, to je tako, da se z obrestmi vred plačuje tudi kapital.

Več se izve pri načelniku posojilnice **Tomažu Plešivčnik** v Pliberku (Bleiburg) na Koroškem.

743

Zima se je letos pri- čela zgodaj, snega je dosti, ki se do spomladi ne bode stopil; vsaki sprevidi toraj, da se stelje ne bode zamoglo več dobiti
Iz tega vzroka sem vpeljal

morostno steljo (Torfstreu)
v balah po 100 kilogramov

kar pride že radi tega ceneje kot slama, katere tudi primanjkuje, ker jo dobivam v celih vagonih.

Prosim tedaj cenjene posestnike zemljišč in vinogradov, da svoja naročila takoj zaupno napravijo meni, ker se po takem blago lahko odpelje kar od kolodvora, in se tako prihrani dovoz v moj magacin.

Popis o prednostih tega blaga kot nastelje in gnojilnega sredstva se lahko vedno pri meni pogleda, kjer tudi z ozirom na množino naročenega blaga naredim primerno ceno.

Spoštovanjem

Jos. Kasimir v Ptuj

trgovina z materialnim in barvnim blagom, deželnimi pridelki, zaloga šampanjca iz kletij W. Hince-ja v Ptuj in zaloga piva Bratov Reininghaus iz Steinfelda.

869 Prosim, pridite gledati



Karl Penteker

urar, srebrar in zlatar 598

glavni trg št. 1 Ptuj glavni trg št. 1

tik mesarja gospoda Luttenberger-ja
priporoča svoje

ure, prstane, verižice za ure in uhane.

Vse po najnižji ceni.

Za vse ure se jamči. Švicarske žepne ure iz nikelnja za

tri goldinarje in dražje. Srebrne žepne ure od 4 gold. 50 kr. naprej. Budilnice za 1 gold. 50 kr. in više. Vsa popravila se točno in hitro izvršijo in se za nje jamči.

Opozarjam še mojo bogato zalogo uhanov in prstanov iz srebra, zlata in drugih kovin. Srebrni prstani za zaročence od 40 kr. naprej.

Trgovski učenec

iz dobre hiše, nemškega in slovenskega jezika popolnoma zmožen, se sprejme v trgovino z mešanim blagom pri **And. Suppanz-u** v Pristavi.

760

Dr. August plem. Plachki

naznanja s tem uljudno, da je prevzel

**odvetniško
pisarno**

gospoda

dr. Ambrositscha v Ptuj

nasproti nove pošte.

766



Zahvala.

S tem potrjujem spodaj podpisani, da je ogersko-francosko zavarovalno delniško društvo

Franco Hongroise

v Gradcu

pri kojem sem bil zavarovan, od ognja mi povzročeno škodo **takoj**, ne da bi mi kaj odtegnilo, po svojem agentu, gospodu Math. Plochl-nu pri Sv. Tomažu izplačalo.

Tem potom izrekam temu društvu, katero vsakemu priporočam, svojo najsrčnejšo zahvalo.

Sv. Tomaž, dne 13. decembra 1902,

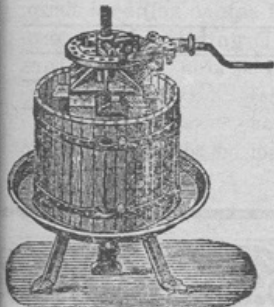
**Alojz Serger.
Johann Zelenjak,**

Franc Pevetz.

priče.

767

Vse stroje za poljedelstvo in vinorejo.



Brizgalnice za sadno drevje

z mešalom za mešanino iz bakra in vapna tako, da se najedenkrat na dve cevi brizga,

brizgalnice (strealjke) za sadjino drevje z natanko namjereno petrolmešanico,

svetilnice na acetilen,

da se ulove leteči hrošči

hidravlične stiskalnice za vino,

stiskalnice za vino in ovočje s diferencijalnim pritiskom

stroje za drobljenje stiskanice,

čisto nove mline za grozdje,

nove priprave proti peronospori in za žvepljenje,

sesalke za vino, cevi za vino,

kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo, kot

zbivalnike (trieure), mlatilnice, vitale (gepel) i. t. d.

razpošilja kot specialitete po najnižjih tovarniških cenah



IG. HELLER, DUNAJ,

II., Praterstrasse 49.

Cenilniki zastoj in franko.

Dopisuje se v vsih jezikih.

**Občinska hranilnica
(šparkasa) v Mariboru.**

Stališče vlog interesentov dne 31. decembra

1901 K 19,962.598-39

Vloge v letu 1902 . . . K 7,117.880-45

Kapitalizacija obresti

per 30. junija 1902 . . K 391.712-56

„ 31. decemb. „ . . . 407.028-13

K 798.739-69

K 27,879.218-53

Vzdignilo se je v letu 1902 „ 6,265.638-10

Stališče vlog interesentov dne 31. dec. 1902

K 21,613.580-43

Rentni davek za vložne obresti se plača od hranilnice (šparkase) same.

Za vloge 4% Za zemljiška posojila 4³/₄%.

774

Najizvrstnejše in najboljše tamburlice (glasbeno orodje) izdeluje in razpošilja

prva sisečka tovarna tamburic

J. Stjepušin

Sisek (Hrvaško).

728



Ta tovarna je bila odlikovana na Pariški razstavi leta 1900 in na Milenijski razstavi leta 1896.

Razven vsega glasbenega orodja so tudi vsakovrstne sekirice (note) za različne instrumente v zalogi. Priporočajo se izvrstne gosli, citre, kitare, mandoline, harmonike in okarine. Za vsaki instrument se jamči.

Veliki cenik (Preisurant) s slikami se pošlje na zahtevanje zastoj.



Allein echter Balsam
aus der S. J. Metzger-Apothek
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitich-Sauerbrunn.

Pri slabem prebavljanju in njegovim postranskimi posledicami, kakor pri kolcanju, pri zgagi, pri napenjanju želodca in sploh, ako se v človeku preobilo napravi kisline; ako ima čut, kakor da bi bil preveč napolnjen itd., se naj vzame na en košček sladkorja 20 do 40 kapljic

A. Thierry-jevega balzama.

S tem se doseže, da takoj nehajo bolečine, da se ukrepi želodec in poneha kašelj. Ta balzam je tudi za zunanjo porabo ter vpliva na rane tako, da kmalu zacelijo in več ne skelijo.

Posebno naj se pazi na zeleno, v vseh državah zaznamovano varstveno znamko (marko) nuno in na zavitek, v katerega so vtisnjene besede Ich dien. Brez teh znamenj naj se vsako drugo tako zdravilo kot nepravno ne sprejme.

Dobiva se ta balzam po pošti (frankirano) brez vsakih drugih stroškov, in sicer 12 malih brez vsakih drugih stroškov, in sicer 12 malih ali pa 6 večjih steklenic za 4 krone, katere se morajo prej poslati.

Naslov je: Apotekar Thierry (Adolf) Limited, lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogački-Slatini.



A. Thierry-jevo pristno centifolijev vlačilno mazilo je najkrepkejšo vlačilno mazilo, katero s tem, da povzroči temeljito čiščenje, bolečine olajšuje in to še pri tako zastarelih ranah. To mazilo odstrani skoz omehčanje v rani se nahajajoča tuja telesa vsake vrste. S pošto 2 lončka 3 korne 50 vinarjev.

Apotekar Thierry (Adolf) Limited, lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogački-Slatini.

Ogiblje naj se ponarejenja in pazi na gornjo na vsakem lončku vžgano varstveno znamko in firmo. 745



Kranjski prašičji redilni prašek.

Cenjeni gospod! Moje svinje niso žrle in so bile mršave. Slučajno dobil sem od nekega mojih ljudij za poskušnjo en zavitek prašičjega redilnega praška; in čuditi se je, jaz svojim svinjam ne morem od tega časa zadosti s krmo postreči, tako hlastno žrejo in se jako debelijo. To je povzročil ta izvrsten redilni prašek, katerega iz hvaležnosti vsakomur najtopleje priporočam. Prosim da mi takoj pošljete po pošti 5 zavitkov takega redilnega praška.

S spoštovanjem

31./10 1901. **Jožef English, železniški mojster, Belišče v Slavoniji.**

Ta prepis se popolnoma tako glasi kakor original, pisan na dopisnici, katera je markirana s 4 filari in z 2 vinarskima markama. Ljubljana. 3./10. Spoštovanjem **Ivan Plantan, c. kr. notar.**

Pri zdravih svinjah, so li iste stare ali mlade, zadostuje en zavitek doktor pl. Trnkoczy-jevega prašičjega redilnega praška za 50 vinarjev, da postanejo mesnate, debele in mastne. Meso postane tudi okusnejše. Pet takih zavitkov velja samo 2 kroni.

Dobiva se v vseh trgovinah, ako pa ne, pa po pošti Naslov se glasi:

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko. 691



Pri tej se tudi dobiva: **dr. pl. Trnkoczyja balzam** (že 30 let svetovnozan). 1 stekl. 20 h, 12 steklenic 2 kroni, 24 stekl. 4 krone prosto poštne, 6 ducatov samo 10 kron, poštne prosto. — **Izborne želodečne kapljice** (enake prejšnjim Marijaceljskim

kapljicam, želodčnemu grenkemu likerju, zeliščnemu vinu i. t. d.) 1 stekl. 40 h, 6 stekl. 2 kroni. — **Pilne odvajalne, želodec čisteče.** 1 škatla 42 h, 6 skate 2-10 kron. — **Kašljev, pljučni in prsni sok ali zeliščni sirup.** 1 stekl. 1-12 kron, 6 stekl. 5 kron. — **Drgnilni, udov in protinski cvet.** 1 stekl. 1 krono, 6 stekl. 4-50 kron. — **Tinktura zoper kurja očesa.** 1 stekl. 80 h, 6 stekl. 3-50 kron. — **Raztvarjajoči čistilni čaj.** 1 zavitek 1 krono, 5 zav. 4 krone. — Vsak dan prihajajoča zahvalna pisma, tudi od zdravnikov hvalijo ta sredstva. 691

Brata Slawitsch v Ptuj

trgovina z nürenberškim in galantrijskim blagom

prodaja igrač, drobnega blaga, različnega obuvala (Schuhwaren), različne kužnhovine (Pelzwaren), pletenin (Wirkwaren) **Na debelo.** perila za moške, posebno tudi za delavce. **Na drobno.**

Priporočava vse v to stroko spadajoče reči, po jako nizki ceni in prosiva kupce, naj poskusijo, da se bodejo o najini točni in poštene postrežbi prepričali

V najini podružnici (filiali) ravno tam, kjer se pride čez most v mesto, se dobi vso **manufakturno blago**, pravo domače platno za ruhe in za perilo, kakor tudi za vsako obleko. Posebno izvrstne odeje imava v zalogi, potem tople robce, sploh vsakovrstno zazimo potrebno blago, kakor pletene srajce (Jägerhemden), suknje, strikane nogavice in rokavice, hlače za moške in ženske tudi jako trpežne in tople zimске kape.

Prosiva skusite! Celo obleko za moškega ali za žensko kakor srajco (Jägerhemd), hlače, nogavice, rokavice, vse jako toplo, dobite že samo za 4 krone.

Ravnotam imava tudi trgovino specerijskega blaga in sicer: najfinejšo ogersko moko (melo), izvrsten pravi domači špeh, svinjsko maščo in vse drugo, kar spada k speceriji.

698 Ako naroči kdo kaj po pošti, se mu točno pošlje in sicer po poštne povzetju (Nachnahme), ako nama ni znan.

Priporočam razun mojega špecerij-skega, materijalnega in barvnega blaga:

Ogersko melo po 11, 12, 13, 14, 15, kr., vaj-perle, rozine, fige, rožiče in kvas. Vsakovrstne dišave (gvirce), salpeter, smolo. Speh, svinjsko mast, maslo, švicarski sir, sol, in harinke. Riž po 10, 12, 14, 16, 18, 20. kr. Kavo po 1 gl., 1 gl. 20, 1 gl. 40, 1 gl. 60, 1 gl. 80. Sladkor v grudah, kockah in zdrobljen. Spiritus za goreti, za žganje in jesih delati. Mast za čevlje mazati in mast za vozove. Vsakovrstne farbe, firnež ter-pentin, in vsakovrstno blago najboljše vrste in po najnižjih cenah.

Jos. Kasimir v Ptui

poleg „Štajerca“, kjer je bila poprej moja trafika.

707

Brata Slawitsch

v Ptui

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A . . .	70 K	— h
Singer Medium	90	„ — „
Singer Titania	120	„ — „
Ringschifchen	140	„ — „
Ringschifchen za krojače . .	180	„ — „

Minerva A . . .	100	„ — „
Minerva C za krojače in čevljarje . . .	160	„ — „
Howe C za krojače in čevljarje . . .	90	„ — „
Cylinder Elastik za čevljarje . . .	180	„ — „

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 765

Drogerija ali prodaja z dišavami

Max Wolfram v Mariboru

Herrengasse št. 33, priporoča

Poklajno apno za krave, da se pridela več in boljše mleka in povzdigne jalo-vina.	Ocetova ali jesi-hova esenca: 1/4 litra te kisline da 10 litrov moč-nega, čisto okus-nega namiznega jesiha.	Snovi za mošt za napravo zdrave domače pijače. En liter narejene take pijače velja 3 kraj-carje.
---	---	--

Vsake vrste zelišča, katera priporoča žup-nik Kneipp so frišna vedno v zalogi. 515



Mestna hranilnica v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v last-nem zajednem poslopu, Ringstrasse šte. 18.

2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4%, nimi obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vlož-kov znašalo je koncem leta K 8.838.560.42.

3. Posojila na hipoteke se s 5%, nimi, me-nična posojila s 5 1/2%, nimi in zastavna posojila proti 5% nimi obrestmi oddajajo.

4. Hranilnica daja v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporoma hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.

5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamo-rejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun šte. 807-870 izvršiti. Vloznice se oddajajo na zahtevanje.

6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. oger-ske banke.

7. Kreditno in posojilno društvo »Celjske mestne hranilnice« daja menična posojila proti 5 1/2%, nimi obrestmi.

8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

4 pari čevljev za samo 2 gld. 50 kr.

se pošljejo le zaradi nakupa velike množine za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par ženskih čevljev, rujavih za vezati, z močnimi zbitimi podplati, najnovejše oblike; dalje 1 par moških in en par ženskih modnih čevljev z obšivom, elegantni in lahki. Vsi 4 pari za 2 gld. 50 kr. Pri naročilu zadostuje dolgost. Pošilja se proti poštnemu povzetju. **Zaloga čevljev**

Jungwirth, Krakov 21. Poštni predal 29.
Neugajajoče se vzame takoj nazaj. 462

Vsakovrstno **prekajeno** (zelhano) **meso**, najfinejše klobase

vedno svežno (frišno) blago, priporoča po naj-nižji ceni

J. Luttenberger

mesar v Ptui.

Zunajna naročila odpravijo se vestno in hitro!

585

Izvrstno božično darilce je gotovo šivalni stroj

iz tovarne (fabrike) Singer in drug.

Ti stroji so boljši, kakor vsi drugi. Plačajo se lahko na obroke.
Naročila naj se pošljejo pod naslovom

Singer & dr., Maribor, Gospodske ulice 24.

Cenik (Preiscourant) se dobi zastonj, poslati je treba samo naslov (atres).

Krojači in čevljarji, kupite naše stroje, poskusite njih in prepričali se bode, da nikjer boljših ne dobite.

Hranilnica (Sparkassa) *vlad. državnega mesta* *Ptuj*

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 303051
pri a. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Občinska hranilnica

v Ormoži

(Gemeinde-Sparkasse in Friedau)

obrestuje vloge po $4\frac{1}{2}\%$ in jih sprejema

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne in vsako nedeljo od $1\frac{1}{2}$ 9. do 11 ure dopoldne.

Obresti se pripisujejo polletno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobijo isti popolnoma $4\frac{1}{2}\%$ obresti.

656

Ravnateljstvo.



Redka priložnost! Nobena sleparija!

En par močnih zimskih stiletov za moške ali ženske s suknje-
nim podšivom (furo) in dvojnimi (dopeljnimi) podplati se dobijo

za samo 3 goldinarje 752

v trgovini Bratov Slawitsch v Ptuj.

Pri naročilu zadostuje, ako se pove samo dolgost podplatov v centimetrih



Ravno sedaj je izšla zopet knjiga (2. izdaja)

viničarski kažipot (Weinbauers Berater),

navodilo kako se zopet nasadijo vinogradi in kako se morajo obdelovati (knjiga ima 35 podob) Izdajatelj te knjige je

JANEZ BELLE,

potovalni učitelj deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru ob Dravi.

Knjiga je pisana v slovenskem in nemškem jeziku in velja eno krono 20 vin. s poštnino vred 1 K 30 h. Že dejstvo, da se je prva izdaja, (in sicer 2000 knjig) v enem letu popolnoma izprodala, jamči za to, da je ta knjiga za vsakega vinorejca velike važnosti. Cena slovenske knjige je samo 30 krajcarjev.

Dobi se v knjigarni W. Blanke v Ptuj pa tudi v vseh drugih knjigarnah.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarne za ure in eksportna hiša zlatnin

Most št. 194 (Brux) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka gld 3-75

Prava srebrna remontoarka „ 5-25

Prava srebrna verižica „ 1-20

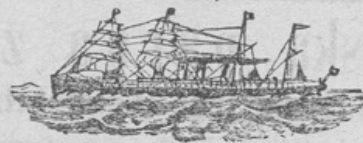
Nikelnasti budilec „ 1-75

Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč pri-
znanjih pisem.

Ilustrirani katalog zastoj in poštne prosto. 510



Red Star Line, Antwerpen



v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekla-
danja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana.
— Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji
ali

Ant. Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34. 537

Carl Hantich

državno izprašani nadlogar, gozdarski zemljemerec
in oblastveno potrjeni civilni zemljemerec
v Mariboru

Priporoča se v zanesljivo izvrševanje vseh v geo-
metrično in gozdarsko svrhu spadajočih del. 607

Redka prilika.

Čudovito po ceni.

400 kosov za 1 gld. 80 kr.

Ena draž. pozlačena 36 ur natančno tekoča lepa anker-ura z kazalom na sekunde, za katero se jamči tri leta, 1 eleg. verižica za gospode, 1 pravi srebrni prstan za gospode ali dame z žlahtnim kamnom, v ognju pozlačen, 1 par pravih srebrnih uhanov, oboje ces. kr. puncirano, 1 fini nastavek za smodke z berstajnom, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumb iz double-zlata, patentovana zapon 3%, zlata, 1 f žepni nožič, 1 f usnjata možnja, 1 prakt. žepno toaletno zrcalo z etuijem, 1 ff žepni tintnik, 1 prijetno dišeče toaletno milo, 1 spisovnik za pisma, poraben za vsakogar, 36 komadov kin. čudežnih cvetlic 3 kom. čudovitih prerokovanj, ki vzbujajo smeh in še 300 različnih predmetov, ki se v hiši potrebujejo. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje samo 1 gld. 80 kr. skoz razpošiljavnico Ch. Jungwirth, KrakaW, F. Risiko izključen. Za neugajajoče se vrne denar.

Črevljarjem Priporočava fini žamet (Schuhsamt), lastin in vse kar rabi čevljar za izdelovanje finega, pa tudi močnega in trpežnega obuvala. Cena jako nizka, blago dobro.
Brata Slawitsch, Ptuj.

Pozor beciklisti, krojači in šivilje!

Popravila becikelnov, šivalnih strojev in poljedelskih strojev se najbolje in najceneje izvršijo.

V zalogi imam vedno nove vsakovrstne dele (Be-standteile) za stroje.

Prodajam poljedelske, gospodarske stroje na obroke iz najboljših tovarn.

Sem temeljito izvežban mehaniker, ker služboval sem že v Ameriki in na Angleškem.

Tudi imam v zalogi vedno že rabljene in dobro ohranjene becikle od 30 gold. dalje.

S spoštovanjem

Anton Fink

777

mehaniker v Ptuj, Postgasse šte. 14.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj

zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj raz-žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spa-hati i. t. d.

30

Ptujsko kopališče

Gorna dravska ulica v Ptuj.

Vsaki dan kopele v banjah, pršne in mrzle kopele.

Vsaki torek, četrtek in v soboto soparne kopele in sicer ob pol eni uri popoldan. — Soparne kopele imajo take vspehe kakor krapinske toplice. Daljša pojasnila daje gosp. Jos. Kasimir in v kopališču samem.

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

744



Prosim brati!

Podpisani priporočam svojo bogato zalogo posebno v Švici nakupljenih zlatih in srebrnih ur, veliko zalogo zlatnine in srebrnine po čudovito nizkih cenah.

Sreberna oklepna verižica	30 cm dolga,	15 gramov težka	gld. 1:10
"	"	20 "	" 1:40
"	"	50 "	" 3:20
"	"	100 "	" 5:—

Ura budilka gld. 1:50 in " 1:90. — Sreberne žepne ure od gld. 4:— dalje nikelnaste gld. 2:50.

Prosim zahtevajte veliki cenik, katerega pošiljam zastoj in poštne prosi-
Franz Čuden, urar in trgovina zlatnine in srebrnine, delničar prve švice-
ske tovarniške družbe ur v Bilu in Genovi, zalagatelj c. k. dolenske železnice.

Ljubljana, glavni trg.

Vse blago je pri c. kr. kontrolni uradu puncirano.

Vozičke za otroke

v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata

Brata Slawitsch

770

v Ptuj.

Cena: 12, 16, 20, 30, 36 do 40 kron.



Stavbinsko podjetje.

Ladislavus Johann Roth

inženier in oblastveno aut. mestni stavbeniski mojster

Gartengasse (hotel Strauss) Celje Gartengasse (hotel Strauss)

Stavba mostov iz kamna, cementa in železa, tudi stavba mostov za silo.

Vodna stavba: stavba turbin, jezov in zatvornic iz lesa, kamna in cementa, kakor reguliranje potokov in rek, varstvena naprava obrežij, priprave za osuševanje, sploh vsa vodna dela v vsakem obsegu.

Razen teh del prevzemlje ta firma tudi brezhibno postavljanje masin in druga fundamentna dela iz petona, trotoarje petona, petonska tla, tlakanje z ali brez da bi se plošče priskrbele, kakor tudi vse v to stroko spadajoča dela. — Pojasnil in proračune podeljuje firma na željo radovoljno in po najkulantnejših pogojih.

Stavbinsko podjetje Ladislavus Joh. Roth

inženier in oblastv. aut. mestni stavbeniski mojster.

523

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Pauko.

Tisk: W. Blanke v Ptuj.